Olloqova O'g'iljon

GEOGRAFIYA O'QITISH METODIKASI

O'quv qo'llanma

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O'RTA
MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI

BUXORO DAVLAT UNIVERSITETI

OLLOQOVA O'G'ILJON

GEOGRAFIYA O'QITISH METODIKASI

5111700 – Boshlang'ich ta'lim yo'nalishi talabalari uchun o'quv qo'llanma

BUXORO – 2022
«DURDONA» nashriyoti

81.2ya73
902(575.171)
O 38
Olloqova O'g'iljon
Geografiya o'qitish metodikasi [Matn] : o'quv qo'llanma / Olloqova O'g'iljon – Buxoro: Sadriddin Salim Buxoriy» Durdona nashriyoti, - 2022. – 204 b.

UO'K 902(575.171)
BBK 81.2ya73

MAS'UL MUHARRIR:

A.R.Hamroyev – pedagogika fanlari doktori, professor

TAQRIZCHILAR

G'.M.Sayfullayev – biologiya fanlari nomzodi, dotsent

R.S.Isroilova – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori, dotsent

O'quv qo'llanmada oliy ta'lim muassasalarining boshlang'ich ta'lim yo'nalishlarida o'qitiladigan geografiya o'qitish metodikasi fanining mavzulari bayon qilingan. Mazkur o'quv qo'llanma boshlang'ich ta'lim yo'nalishi (5111700) bakalavrlari, pedagogika texnikumi talabalari va boshlang'ich va yuqori sinf o'qituvchilariga mo'ljallangan.

O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligining 2022-yil 17-martdagi "106"-sonli buyrug'iga asosan nashr etishga ruxsat berildi.

ISBN 978-9943-8345-8-3
© OLLOQOVA O'G'ILJON

SO‘Z BOSHI

O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “Ta’lim-tarbiya tizimini yanada takomillashtirishga oid qo‘shimcha chora-tadbirlar to‘g‘risida”gi 06.11.2020-yildagi PQ-4884-son Qarorida umumta’lim maktablarida aniq va tabiiy fanlarning o‘qitilishiga alohida e’tibor qaratilib, aniq va tabiiy fanlarni amaliyot bilan bog‘lash; o‘qituvchilar uchun zamonaviy metodik qo‘llanmalar yaratish; tabiiy fanlarni o‘qitishdagi xalqaro tajribani o‘rganish asosida ta’lim jarayonini spiralsimon yo‘nalishda olib borish kabilar ustuvor vazifa qilib belgilangan. Shunga ko‘ra umumta’lim maktablarda o‘qitiladigan barcha tabiiy fanlarni yagona asosga birlashtirish maqsadida 1-6-sinflarda Tabiiy fan (SCIENCE) joriy qilindi. Bunga muvofiq oliy ta’lim muassasalarining boshlang‘ich ta’lim yo‘nalishlarida Tabiatshunoslik va uni o‘qitish metodikasi fani negizida Geografiya o‘qitish metodikasi fani joriy qilindi. Bundan ko‘zlangan maqsad shuki, bo‘lg‘usi kadrlarga tabiiy fanlarni yanada chuqurroq o‘rgatish, ularni metodik bilimlar bilan qurollantirishdir.

Oliy ta’lim muassasalarining boshlang‘ich ta’lim yo‘nalishlari o‘quv rejasiga Geografiya o‘qitish metodikasi fani kiritilishi boshlang‘ich sinf tabiiy fanlarda o‘rganiladigan geografik tushunchalarning nazariy asoslari, geografiya o‘qitish metodikasining predmeti, maqsad va vazifalari, darslarni tashkil etish shakllari, tamoyillari, ta’limiy, tarbiyaviy maqsadlari va boshqalar haqida bilim berilishini ko‘zda tutadi.

“Geografiya o‘qitish metodikasi” fani oliy ta’lim muassasalari Boshlang‘ich ta’lim yo‘nalishi talabalarida kasbiy-pedagogik sifatlarni shakllantirish, ularni bo‘lajak mutaxassis sifatida tayyorlashda muhim o‘rin egallaydi.

Mazkur qo‘llanma boshlang‘ich sinf o‘qituvchilari uchun bo‘lib, bolalarga ekologik, estetik, gigiyenik, iqtisodiy tarbiya berishlarida dasturulamal bo‘lib xizmat qiladi.

MUNDARIJA

SO'Z BOSHI 3
GEOGRAFIYA O'QITISH METODIKASI - PEDAGOGIK FAN ... 4
GEOGRAFIYANI O'QITISH METODIKASI SOHASIDAGI TADQIQOD METODLARI 18
GEOGRAFIYA METODIKASI TA'LIMOTINING SHAKLLANISHI VA RIVOJLANISHI 27
BOSHLANG'ICH MAKTAB GEOGRAFIYA FANINING TA'LIMIY VA TARBIYAVIY VAZIFALARI 44
QUYOSH SISTEMASI 64
YER, UNING SHAKLI VA HARAKATI 81
YERNING GEOGRAFIK QOBIG'I 98
TIRIKLIK BELGILARI 113
O'SIMLIKLAR FIZIOLOGIYASI 125
HAYVONOT OLAMINING XILMA-XILLIGI 147
HAYVONOT OLAMI 161
GEOGRAFIYANI O'QITISH TAMOYILLARI VA QONUNIYATLARI 182
FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI 199

OLLOQOVA O'G'ILJON

GEOGRAFIYA O'QITISH METODIKASI

5111700 – Boshlang'ich ta'lim yo'nalishi talabalari uchun o'quv qo'llanma

Muharrir: *G'.Murodov*
Texnik muharrir: *G.Samiyeva*
Musahhih: *M.Raximov*
Sahifalovchi: *M.Arslonov*

Nashriyot litsenziyasi AI № 178. 08.12.2010. Original – maketdan bosishga ruxsat etildi: 17.06.2022. Bichimi 60x84. Kegli 16 shponli. « Palatino Linotype» garn. Ofset bosma usulida. Ofset bosma qog'ozi. Bosma tabog'i 12.75 Adadi 10. Buyurtma № 102.

«Sharq-Buxoro» MCHJ bosmaxonasida chop etildi.
Buxoro shahar O'zbekiton Mustaqilligi ko'chasi, 70/2 uy.
Tel: 0(365) 222-46-46

ISBN 978-9943-8345-8-3
9 789943 834583